

έπομένως νὰ ένεργήσῃ χρησίμως ἐν κατιφὲ εὐθέτῳ. 'Ως βλέπετε, καίτοι ἡ συνήθεια θέλει ὅπως ἡ διεύθυνσις τῆς μάχης ἀνατίθηται, κατ' ἀρχήν, εἰς τὸν πρεσβύτερον, ὁμως ἀδιστάκτως πρέπει ν' ἀνατίθεται, ἡ ἐντολὴ αὕτη εἰς τὸν παρουσιάζοντα τὰ πλεῖστα τῶν ἄνω ἀριθμουμένων πλεονεκτημάτων.

Δὲν θέλω εἰσέλθει εἰς τὴν τεχνικὴν λεπτομέρειαν τῶν διαφόρων φάσεων, δι' ὧν δύναται νὰ διέλθῃ ἡ μονομαχία, εἴτε διὰ ξίφους εἴτε διὰ πιστολίου· πρὸς τοῦτο ἔπρεπε νὰ εἰσέλθω εἰς λεπτομερείας ὑπὲρ τὸ δέον διεξοδικάς διὰ τὴν παροῦσαν συνοπτικὴν ἔκθεσιν, σχετικὴν πρὸς τὰς ὑποθέσεις τῆς τιμῆς. Περιορίζομαι νὰ εἴπω, διτι μὲ διευθυντὴν τῆς μάχης πεπειραμένον δὲν εἶνε φόρος νὰ λάθωσι χώραν αἱ ἀταξίαι αἱ γενόμεναι εἰς τινας προσφάτους μονομαχίας. Οἱ διαμαχόμενοι ἃς συμμορφοῦνται πρὸς τὰς παραγγελίας τοῦ διευθύνοντος, ὅπως ἐνεργῶσι πάντοτε σύμφωνα πρὸς τοὺς κανόνας τῆς τιμῆς.

Πρὸιν ἡ καταλήξω τὸν λόγον, θὰ εἴπω δύο λέξεις περὶ πρωτοκόλλων.

Γνωστόν, διτι δύο συντάσσονται πρωτόκολλα, τὸ ἔν πρὸ τῆς μονομαχίας, καὶ τὸ ἔτερον μετ' αὐτήν. Τὰ κύρια χαρακτηριστικὰ τῶν ἔγγραφῶν τούτων δέον νὰ ἔνε τὰ εἰκῆς. Πρέπει νὰ ἔνε συντεταγμένα σαφῶς καὶ συνοπτικῶς, νὰ ἔνε ὑπογεγραμμένα παρὰ τῶν τεσσάρων μαρτύρων, νὰ σημειώσι τὴν χρονολογίαν, τὸν τόπον καὶ τὴν ὥραν καθ' ἣν συνετάχθησαν, καὶ τέλος νὰ ἔνε γεγραμμένα εἰς δύο ἀντίγραφα. Τὸ πρῶτον πρωτόκολλον θέλει περιέχει ὅλας τὰς λεπτομερείας τὰς σχετικὰς πρὸς τὴν μέλλουσαν νὰ λάθῃ χώραν συμπλοκήν, πρὸς ἀποφυγὴν πάσης παρεξηγήσεως. Τὸ δεύτερον πρωτόκολλον πρέπει νὰ ἔνε λακωνικώτατον. 'Ἐν αὐτῷ οἱ μάρτυρες σημειοῦσι μόνον τὴν χρονικὴν διάρκειαν τῆς μάχης, τὴν φύσιν τοῦ τραύματος, καὶ ὑπογράφονται ἀφοῦ μνημονεύσωσι τὸν τόπον, τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ὥραν τῆς συναντήσεως. Συνιστῶμεν συντόνως τὴν ἀποφυγὴν ἐν τῷ πρωτόκολλῳ τούτῳ δύο ὥρων ἐπίσης ἀτυχῶν, κατὰ τὴν γνώμην ἡμῶν, ἦτοι «τὴν ἱκανοποιηθεῖσαν τιμὴν» καὶ «τὴν ἀνδρείαν τῶν ἀνταγωνισθέντων». Διότι τὸ νὰ γένηται λόγος, διτι οἱ μονομαχήσαντες ἡγωνίσθησαν εὐτόλμως, τοῦτο δίδει χώραν εἰς τὴν σκέψιν, διτι περιεμένετο νὰ φάνωσι δεῖλοι. Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ὥρτραν, διτι «ἡ τιμὴ ἱκανοποιηθῇ», εὐρίσκων αὐτὴν περιττὴν καὶ ἐπικίνδυνον· περιττὴν διότι εἶνε παραδεδεγμένον, διτι τὸ γεγονός τὸ νὰ σταθῶσι διεῖ πόνεναντι τοῦ ἀλλού δύο ἀνδρες μὲ τὸ ξίφος εἰς τὴν χειρα ἀντιστοιχεῖ πρὸς ἀπόσθεσιν τῆς προσβολῆς· ἐπικίνδυνον, διότι ὅταν λόγου χάριν δύο ἀνδρες ἀλληλερήσασθησαν, δύναται νὰ φανῇ ἀνεπαρκὲς πρὸς ἱκανοποίησιν τῆς τιμῆς, διτι

εἰς τούτων ἐμωλωπίσθη ἐλαφρῶς εἰς τὴν χειρα. Καὶ ὁμως ὅλη ἡ ἡτοικὴ ἔννοια τῆς μονομαχίας συνισταται ἀκριβῶς εἰς τοῦτο, διτι διεκινδύνευσε κατὰ τὸ μᾶλλον ἡ ἡτοικ τὴν ζωὴν του, οἰαδήποτε καὶ ἀν ἡτοι ἐν τῷ ὅπλῳ ἡ δύναμις του καὶ ἡ ἀδυναμία του ἀντιπάλου του, καὶ μολονότι ὑπῆρξε ἀνώδυνον τὸ ἀποτέλεσμα.

Τέλος ὡς πρὸς τὸ ζήτημα ἐὰν ἡ μονομαχία ἔνε ἔθιμον καλὸν ἡ κακόν, δύναται τις ν' ἀπαντήσῃ διτι εἴνε ἔθιμον σχεδὸν παράλογον ἐν τῇ θεωρίᾳ καὶ σχεδὸν λογικὸν ἐν τῇ πράξει. 'Ἐπιθυμῶ μετὰ πολλῶν σπουδαίων ἀνδρῶν νὰ ἔδω τὴν ἔκλειψιν τῆς μονομαχίας, ἀλλ' ἐρωτῶ διτι τίνος τρόπου καὶ πῶς θὰ ἀντικατασταθῇ τὸ ἔθιμον τοῦτο. 'Η ἀλήθεια εἴνε διτι ἡ μονομαχία θὰ μείνῃ ἐν ἀραγκαῖον κακὸν ἐνόσφ τὰ ἡτοι ἡμῶν δὲν μεταβληθῶσιν οὐσιωδῶς. Τὸ θλιβερώτατον γεγονός, ὅπερ ἐστοίχισε τὴν ζωὴν εἰς ἔνα γενναῖον Γάλλον ἀξιωματικὸν δὲν ἀποδεικνύει τίποτε οὔτε ὑπὲρ οὔτε κατὰ τῆς μονομαχίας. 'Ἀποδεικνύει μόνον διτι εἴνε καλὸν νὰ γνωρίζωμεν τὰς εἰδικὰς πραγματείας, ὅπου σαφῶς καθορίζονται τὰ δικαιώματα καὶ τὰ καθήκοντα τῶν μονομαχούντων καὶ τῶν μαρτυρῶν.

'Ἐπειδὴ ἡ ἡγεμονίθησαν ἡ παρεγγωρίσθησαν αἱ παραγγελίαι αὐταὶ αἱ θεμελιούμεναι ἐπὶ τοῦ δικαίου καὶ ἐπὶ τοῦ ὄρθου λόγου, διὰ τοῦτο πολλοὶ ἔγενοντο ἔνοχοι σφαλμάτων κατὰ τὸ μᾶλλον ἡ ἡτοι σοβαρῶν. Κατ' οὐσίαν, ως εἴπον ἔδη, ἡ μονομαχία ἐνσαρκοῦται ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ μάρτυρος. 'Ἐὰν οὔτος ἔνε πεπειραμένος, ὅλα θὰ γίνωσι τακτικώτατα, ἀλλ' ἐὰν ἀγνοῇ τὰ καθήκοντά του, ως συγχάκις συμβαίνει, ἐπίκεινται πολλὰ κακά. Αὐτὴν τὴν ἴδεαν ἔξεφρασεν διαλφόνος Κάρο διὰ τρόπου λίαν ἐκφραστικοῦ διταν ἔγραψε· «Δέρ φορεύονται οὔτε αἱ σφαῖραι τῶν πιστολῶν, οὔτε αἱ αἰχμαὶ τῶν ξιφῶν, ἀλλ' οἱ μάρτυρες.»

('Ex τοῦ Paris Illustré)

ADOLPHE TAVERNIER.

ΤΙ ΕΣΤΙ ΠΝΕΥΜΑ

'Ἐκεῖνο ὅπερ συνήθως καλοῦμεν πτεῦμα εἴνε πότε πρωτότυπός τις παρομοίωσις, πότε λεπτὸς ὑπαινιγμός, ὅλοτε ἡ χρῆσις λέξεώς τινος παρουσιαζούμενης ὑπὸ σημασίαν ἀλλοίοις ἐκείνης ἢν ἀποδίδομεν αὐτῇ, ἐνταῦθα συσχέτισις δύο ιδεῶν μὴ κοινῶν, ἐκεὶ ἀσυνήθης τις μεταφορά· πρὸς τούτους ἡ ἔξεύρεσις τῆς ὑποχρυπτομένης ἐν τινι ἀντικειμένῳ καὶ μὴ καταφανοῦς ἐκ πρώτης ὄψεως ιδέας, ἡ τέχνη τοῦ συνδέειν δύο πράγματα κατ' ἐπίφασιν ἀποκεχωρισμένα ἢ τοῦ ἀποκεχωρίζειν δύο ἀλλα συναφῆ ἢ τοῦ ἀντιτιθέναι

αύτά πρὸς ἄλληλα, ή τέχνη τοῦ ἐκφέρειν σκέψιν τινὰ κατὰ τὸ ἥμισυ, ἵνα μαντεύσῃ τὸ λοιπὸν δὲ ἀκούων. Τέλος θὰ σᾶς ἔλεγα πλείονα περὶ τῶν διαφόρων τρόπων τῆς ἐκδηλώσεως τοῦ πνεύματος, ἢν εἶχον περισσότερον ἔξ αὐτοῦ.

(Βολταῖρος)

δ.

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Πόσοι θὰ ἔγινοντο εὔτυχεῖς ἐκ τῆς εὔτυχίας ἢ ὅποια χάνεται εἰς μάτην!

Ἡ διαιλογία τῶν σφαλμάτων ἡμῶν δὲν σημαίνει ἀδυναμίαν, ἀλλὰ δύναμιν.

Εἶναι μέγα προτέρημα τὸ νὰ δύναται τις νὰ ἔκριζόνει ἔξ ἑαυτοῦ πᾶν ὅ, τι εἰμιπορεῖ νὰ εἴναι ἐνοχλητικὸν εἰς τοὺς ἄλλους.

Ο μηδὲν ἀνεχόμενος δὲν εἴνε οὐδὲ αὐτὸς ἀνεκτὸς ὑπὸ τῶν ἄλλων.

Ἡ ἀποθέρρυνσις ἡτις μᾶς καταλαμβάνει πρόρχεται συνήθως ἐκ τῆς ἀνυπομονησίας ἡμῶν.

Ἡ μεγάλη ψυχὴ εἴνε ἀπρόσιτος εἰς τὴν Ὁρινή, τὴν ἀδικίαν, τὴν Θλῖψιν, τὸν χλευασμόν, καὶ θὰ ἡτο ἀτρωτος, ἐὰν δὲν ἔπασχεν ἐκ συμπαθείας πρὸς τὰ δεινὰ τῶν ἄλλων.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Πολυτάλαντος Ἀμερικανίς, ἐν Παρισίοις διαμένουσα, παρήγγειλε τὴν κατασκευὴν μανδύου, συνισταμένου ἀποκλειστικῶς ἐκ πτίλων παραδεισίων πτηνῶν. Ἔκαστον τῶν πτηγῶν τούτων τιμάται 30 σελίνια, ἥτοι 37, 50 φρ. Διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ μανδύου θὰ χρειασθῶσι 500, ὥστε εἰς ἀγροὺν τῆς πρώτης ὥλης 00 διατεθῶσι 18, 750 φράγκα. Εἰς ταῦτα δὲν ὑπολογίζεται ἡ ἀμοιβὴ τῶν δύο ἐπιδείξιων θηρευτῶν, οἵτινες ἀπεστάλησαν εἰς Νέαν Γουΐνεαν ἐπὶ τῷ εἰδικῷ σκοπῷ νὰ θηρεύσωσι τὰ ἀπαιτούμενα πτηνά, διότι ἄλλως ἡτο δύσκολον νὰ εύρεθῶσι τοσαῦτα πτηνὰ συγχρόνως.

Ο ἡλεκτρισμὸς βαθμηδὸν εἰσάγεται εἰς πάσας τὰς χώρας. Ἐν Τόκιο τῆς Ιαπωνίας συνέστη ἐσχάτως ἑταῖρία ἡλεκτρικοῦ φωτισμοῦ μὲ κεφάλαιον 1,000,000 φράγκων. Ἡ ἑταῖρία αὕτη προτίθεται γὰρ ἰδρύσην ἐν τῇ πόλει πέντε κεντρικῶν σταθμούς, θὰ ἀναλάβῃ δὲ καὶ τὸν φωτισμὸν τοῦ αὐτοκρατορικοῦ παλατίου, τοποθετοῦσα ἐν αὐτῷ τρισχιλίας λυχνίας.

Οὐχὶ μόνον οἱ ἄνθρωποι, ἀλλὰ καὶ τὰ πτηνὰ γίνονται μακρόβια, πολλὰ δὲ αὐτῶν φθάνουσιν εἰς ἡλικίαν ἵκανῶς σεβασμίαν. Μεταξὺ τῶν εἰς τὴν μα-

κροβιότητα ὑποψηφίων κατατάσσονται ὁ ἀετός, ὁ κύκνος καὶ ὁ κόραξ, οἵτινες ζῶσιν ὑπὲρ τὰ ἔκατὸν ἔτη. Ο ψιττακὸς καὶ ὁ ἑρωδίος ἀρκοῦσσι τοῖς ἡλικίαιν 60 ἑτῶν· ὁ ἴερας δὲν ζῆται πλέον τῶν 40 ἑτῶν, εἰς τὴν ἡλικίαν ταύτην δὲ φθάνουσιν ὁ χήν καὶ ὁ πελεκάν. Ο ταῦς ζῆται 25 ἔτη, ἡ περιστερὸς 20, ὁ γέρανος 24, ὁ αἴγιθος 25, ἡ ἀκανθίς 15, ὁ κορυδαλός 13, ἡ ὑπολατής ἡ μελανοκέφαλος 15, ὁ κόσσυφος 12, τὸ κανάριον 14, ὁ φασιανὸς 15, ἡ κίχλη 10, ὁ ἀλέκτωρ 10, ἡ πυραλίς 12 καὶ ὁ τροχίλος (τρυποκάρυδον) μόνον 3.

Κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον ἡ πρωστικὴ ἐπαρχία Σιλεσία πανηγυρίζει τὴν τριακοσιοστήν ἐπέτειον τῆς καλλιεργείας τῶν γεωμήλων ἐν αὐτῇ. Διότι πρῶτος ἐν Σιλεσίᾳ ὁ ιατρὸς Λαυρέντιος Σόλτες ἐφύτευσε γεωμηλὰ ἐν ἔτει 1587 ἐν τῷ κήπῳ τοῦ ἐν Βρεσλαύᾳ. "Ἐκτὸτε ὅμως παρημελήθη ἡ τῶν γεωμήλων καλλιεργία, καὶ μόνοι οἱ εὔποροι ἐπρομηθεύοντο τοιαῦτα ἐκ τῶν μεσημεριῶν χωρῶν, πληρώνοντες βαρὺ τέλος εἰσαγωγῆς. Συστηματικότερον εἰσήχθη πάλιν ἡ καλλιεργεία τῶν γεωμήλων ἐν Σιλεσίᾳ πρὸ ἐνὸς καὶ ἡμίσεος αἰώνος περίπου, ἥτοι τῷ 1734.

'Αφ' ὅτου ἡγείθη πολιτικῶς ἡ Γερμανία, τὸ Βερολίνον, ὡς πολιτικὴ καὶ πνευματικὴ τῶν Γερμανῶν μητρόπολις, προσκτάται ὁ σημέραι μεῖζονα αὐξῆσιν· ὁ πληθυσμὸς αὐτοῦ συμποστᾶται νῦν εἰς 1,400,000, ἐν φρὸ τοῦ γαλλογερμανικοῦ πολέμου ἥτο ἐλάσσων τοῦ ἑκατομμυρίου. Τὸ Βερολίνον ἐγένετο καὶ συνέδρα αὐτειραρθμῶν ἔνων· κατὰ τὸ πρῶτον ἔξαμηνον τοῦ 1887 προστήλθον αὐτόσες ἔνοντι περὶ τὰς διακοσίας πεντήκοντα χιλιαδας. Τὸ πανεπιστήμιον τοῦ Βερολίνου, λόγῳ τῆς ἀξίας τῶν καθηγητῶν καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν φοιτητῶν, ἔχει ἐν Εὐρώπῃ τὰ πρωτεῖα.

'Η μᾶλλον ὀπωροφάγος χώρα τῆς οἰκουμένης εἶναι βεβαίως ἡ Ἀγγλία, ἡτις τῷ 1886 εἰσήγαγε ἔηρας καὶ χλωρὰς δύπλωρας

Ἐξ Ὀλλανδίας	ἀξίας φράγκων	5,315,000
ἐκ Βελγίου	"	3,780,000
ἐκ Γερμανίας	"	2,404,000
ἐκ Γαλλίας	"	12,090,000
ἐξ Ἰσπανίας	"	50,000,000
ἐξ Ἰταλίας καὶ Τουρκίας	"	19,800,000
ἐξ Ἐλλάδος	"	42,500,000
ἐξ Ἀμερικῆς	"	12,000,000
ἐκ Πορτογαλίας	"	3,275,000

"Ητοι ἐν δλω ἀξίας φρ. 151,164,000

Μόνον τὰ εἰσαγόμενα εἰς Ἀγγλίαν πορτοκάλια κατὰ τὸ 1886 ὑπελογίζονται εἰς 500,000,000

'Ἐν παντοπωλείῳ, μεταξὺ νεαρᾶς μαγειρίσσης καὶ τοῦ ὑπηρέτου τοῦ παντοπώλου:

'Η μαγείρισσα (δργίλως). Νὰ σοῦ' πώ, Γ. ἀννη, νὰ μοῦ κάνης τὴν χάρι τὰ ζυγίτης καλλίτερα· κάθε μέρα ξύκικα μοῦ τὸ δίνεις δ. τι πάρω.

'Ο ὑπηρέτης (τρυφερῶς)—Ἐγώ τὸ κάνω γὰρ καλὸ δικό σου, Μαρούλα, γιὰ νὰ μὴ σοῦ βαράνουν πολὺ τὸ καλάθι καὶ κόβονται τὰ χεράκια σου.